

Examenul de bacalaureat 2010

Proba E – c)

Proba scrisă la Istorie

MODEL

II. tétel

(30 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szövegeket:

A. "Nem vagyok az egyetlen, aki felteszi magának a kérdést: honnan származik a fasiszta vezérek pénze? Pénz, amiben dúskálnak. (...) Azt mondják, hogy a fasiszta fő pénzforrásait az Emilia*, Pó völgye és Toscana* nagybirtokosai biztosítják. Hasonlóan, azt mondják, hogy a lombardiai* nagyiparosok is pénzelik, a közös ellenség, a kommunizmus legyőzésére, mely olyan volt mint egy lepra, Olaszországnak ezen a részén."

(Bryens, *Négy év Rómában*)

*Olaszország tartományai

B. „Az állam fasiszta felfogása mindent felölel, rajta kívül nem létezhetnek emberi vagy szellemi értékek. Így értelmezve a fasiszta totalitárius. Az államon kívül [nem léteznek] egyének, sem csoportok (politikai pártok, egyesületek, szakszervezetek, osztályok). Ezért a fasiszta elutasítja a szocializmust, amely kihangsúlyozza az osztályharcos politikai mozgalmakat és elhanyagolja az állam egységét, amely a társadalmi osztályokat egyetlen gazdasági és erkölcsi valóságra alapozza. És hasonló módon a fasiszta elutasítja a szakszervezeti mozgalmat is”

(B. Mussolini, *A fasiszta*, 1934)

C. "A fasiszta egy ideológia és egy politikai rendszer, mely Európában keletkezett, az első világháború utáni gazdaság és társadalmi válság következtében, s mert a kormányok nem voltak képesek, parlamenti eszközökkel megőrizni és gyakorolni a hatalmat. (...) Több államban hivatalos ideológiává vált, jellemzői: szélsőséges nacionalizmus, miszticizmus, erőszak és az erő kultusza, (...) feltételezi (...) a [karizmatikus vezetőkkel] szembeni feltételek nélküli engedelmeskedést, a társadalmi élet minden területe fölötti kizárólagos ellenőrzés, és a fajgyűlölet [rasszizmus] terjesztését, mely főleg az antiszemitizmus és sovinizmus formájában jelentkezik. „

(*Egyetemes lexikon*)

A szövegekből kiindulva végezzétek el a következő feladatokat:

1. Nevezzétek meg a politikai-katonai eseményt, amelyre a C szöveg utal. **2 pont**
2. Nevezzétek meg az A szövegben említett államot. **2 pont**
3. Keressetek ki egy-egy politikai ideológiát, a fasiszmuson kívül az A, illetve a B szövegből. **6 pont**
4. Keressetek ki egy véleményt a fasiszmusról a B szövegből, alátámasztva a szövegből vett magyarázattal. **5 pont**
5. Keressetek ki egy véleményt a fasiszmusról a C szövegből, alátámasztva a szövegből vett magyarázattal. **5 pont**
6. Mutassátok be a XX. századi európai demokrácia két jellemvonását. **6 pont**
7. Mutassátok be egy demokratikus politikai rendszert a XX. századi Európából, megnevezve az államot is, ahol alkalmazták. **4 pont**